

Zlomeniny

Poranění hlavy

Intrakraniální krvácení

Poranění hrudníku

Poranění paterě a míchy

Poranění břicha

Zlomeniny

- otevřené
- zavřené
- nedislokované
- dislokované – ad latus, ad longitudinem
  - dislokované nenapravovat – pouze fixovat
  - otevřené – stavět krvácení, sterilně krýt, fixovat

Protišoková opatření

- zábrana prochlazení
- tišit bolest
- klidné prostředí
- transport
  - !!tekutiny!! – možnost celkové anestézie
  - (ticho, teplo, tekutiny, tišení bolesti, transport)
  - sledování – TF, kvalita pulsu, TK, stav vědomí, intenzita bolesti

Poranění hlavy

- **drobná kožní poranění**
  - nutno vysledovat mechanismus vzniku, pokud není jasný – amnézie, beze svědků, chovat se jako při nejtěžším průběhu
- **při pádu na hlavu**
  - možnost fisury vnitřní kompakty – nebezpečí epidurálního poranění
- **pád na obličej**
  - i při relativně malém nárazu možnost poranění obličejových kostí – přenáší náraz až do mozkovny

Mozková komoče

- úder hlavou nebo do hlavy
- amnézie na vlastní úraz
- retrográdní amnézie v řádu minut
- nausea, zvracení
- spavost
- většinou bez poruchy vědomí
- CT negativní

Mozková kontuze

- amnézie i několik hodin před a po úraze
- zmatenost
- nausea, zvracení
- neurologická symptomatologie přechodně
- CT – kontuzní ložisko

Sledování

- stav zornic
- stav vědomí
- poloha při zvracení
- TK
- TF
- TT
- smyslové funkce

Mozková komprese

- většinou při otevřených zlomeninách lebky
- vmáčknutí úlomků do mozku
  - vždy ohrožení života
  - vždy mozková kontuze
  - prakticky vždy porucha vědomí
  - nebezpečí intrakraniální infekce
- fixace hlavy, sterilní krytí, transport

Zlomenina baze lební

- při pádech z výšky
  - brýlový hematom
  - krvácení z uší
  - nebezpečí selhání životních funkcí
-
- sledování – stav vědomí, zvracení, zornice, TF, TK, TT, event. krvácení, stav dýchání

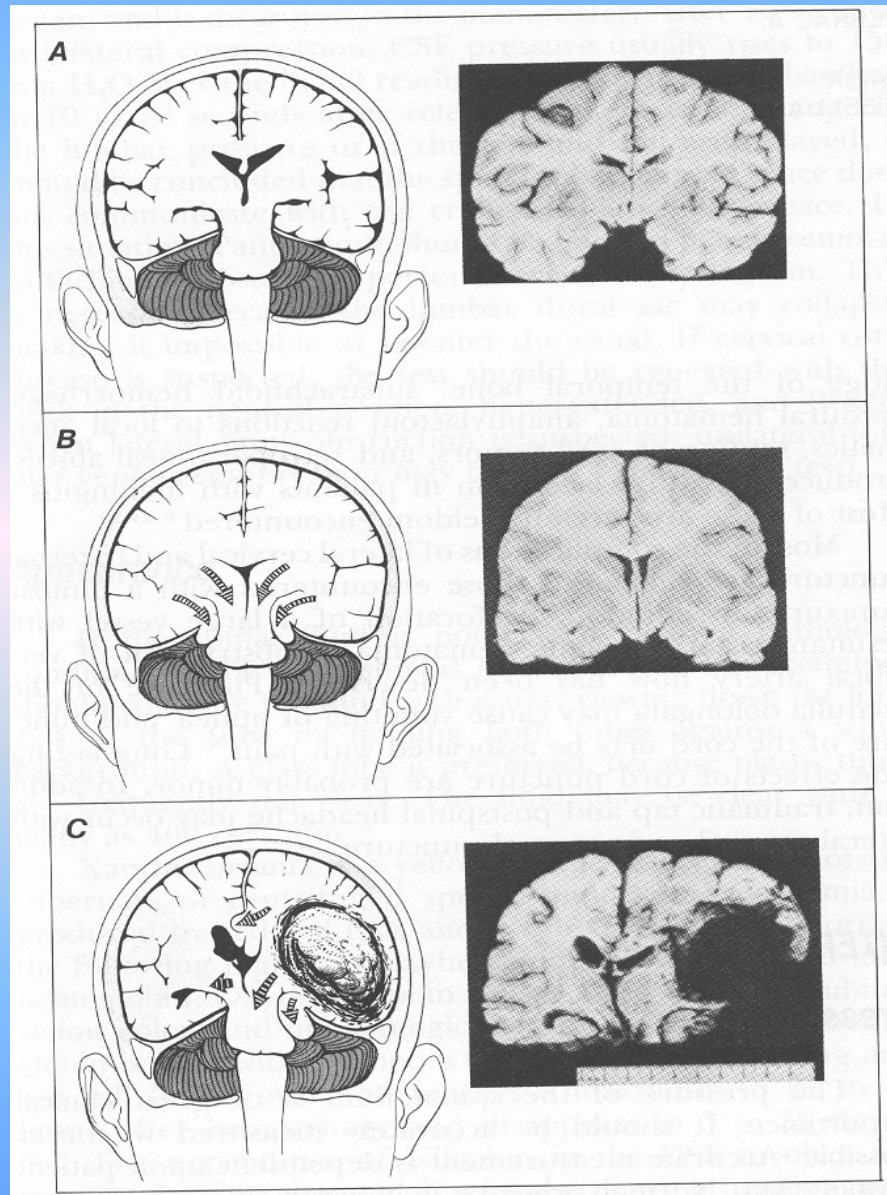
Intrakraniální krvácení I

- **epidurální**
- tepenné při poranění vnitřní kompakty (mezi kalvou a dura mater)
- rychle se vyvíjející příznaky
  - anizokorie
  - lateralizovaná symptomatologie
  - nitrolební hypertenze
  - porucha vědomí

Intrakraniální krvácení II

- **subdurální**
- žilní při poranění žilních splavů – ke vzniku stačí i prudký pohyb hlavou
  - volný interval – až 6 dní
  - anizokorie
  - nitrolební hypertenze
  - porucha vědomí
- symptomatologie nevýrazná u starších nemocných

Herniace mozkové tkáně

Intrakraniální krvácení III

- subarachnoidální
- mezi arachnoideou a mozkovou tkání
- většinou souvislost s námahou (sehnutí, stolice, koitus)
  - většinou bez poruchy vědomí
  - anizokorie
  - nitrolební hypertenze

Intrakraniální krvácení IV

- **intracerebrální**
- v mozkové tkáni, krev drtí mozkovou tkáň
  - porucha vědomí
  - doprovodná symptomatologie
  - výrazné neurologické příznaky
  - anizokorie
- většinou u hypertoniků

Sledování

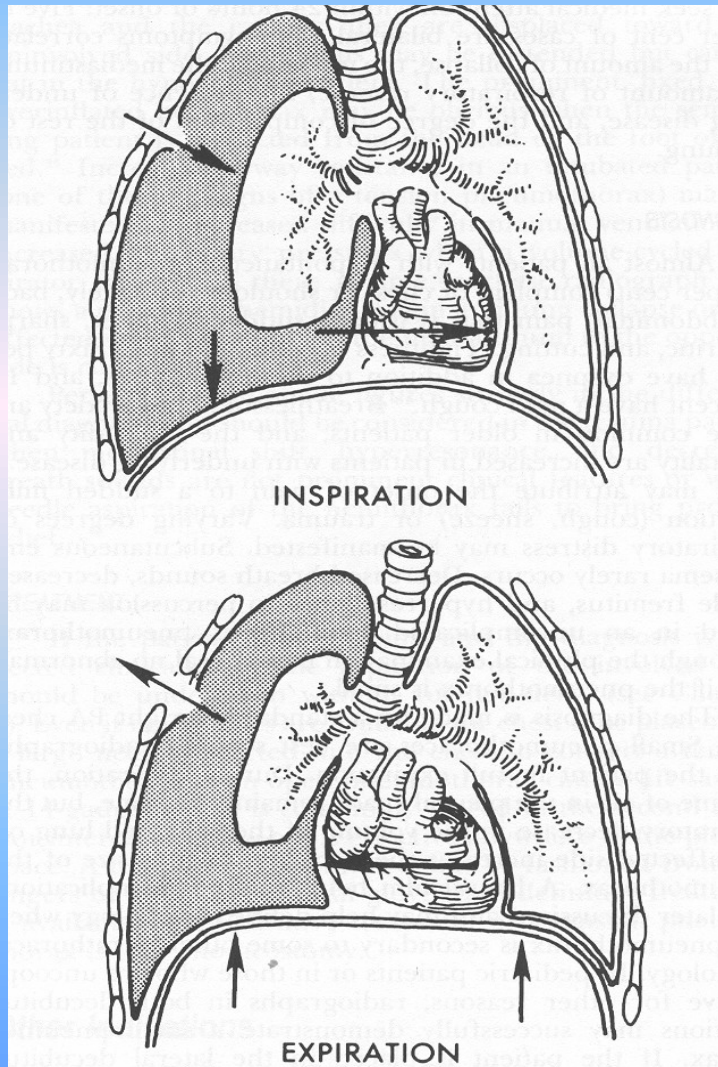
- stav vědomí
- stav zornic
- TK
- TF
- TT
- zvracení
- vývoj neurologických příznaků
  - zklidnění

Poranění hrudníku

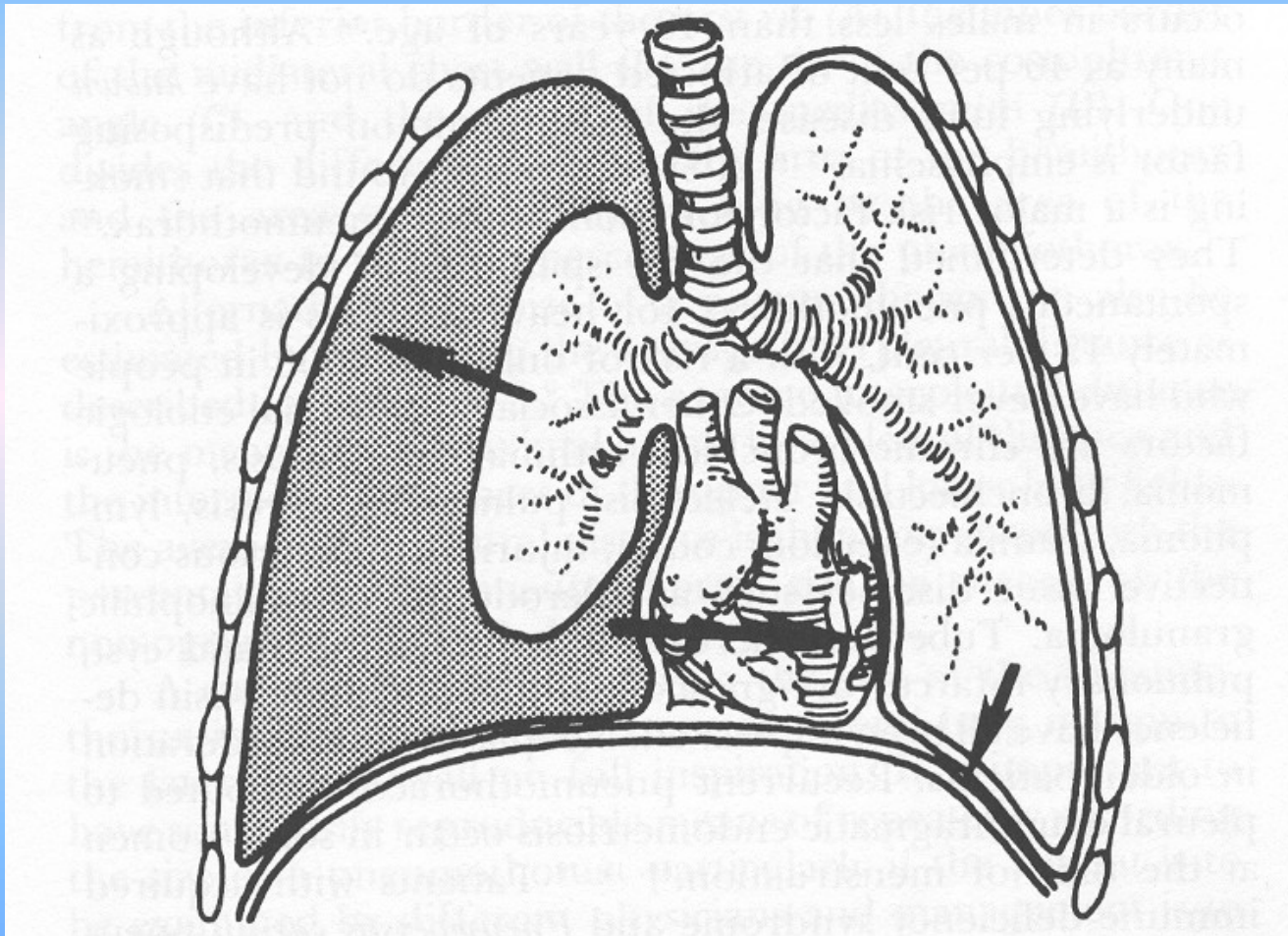
- **uzavřené**
- zlomenina žeber (i seriová)
- bolestivost
- nebezpečí poranění plic, srdce
- **otevřené**
- PNO – **otevřený** – prostý kolaps plíce
- PNO – **záklopkový** – zvyšuje se přetlak, přetlačení struktur mediastina, ohrožení šokem

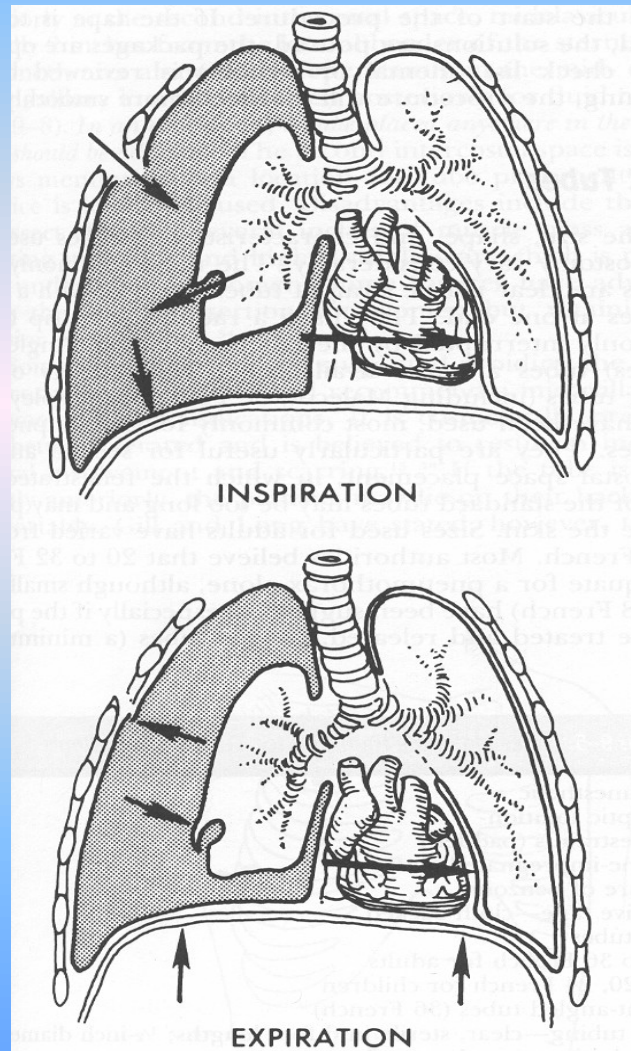
Otevřený PNO

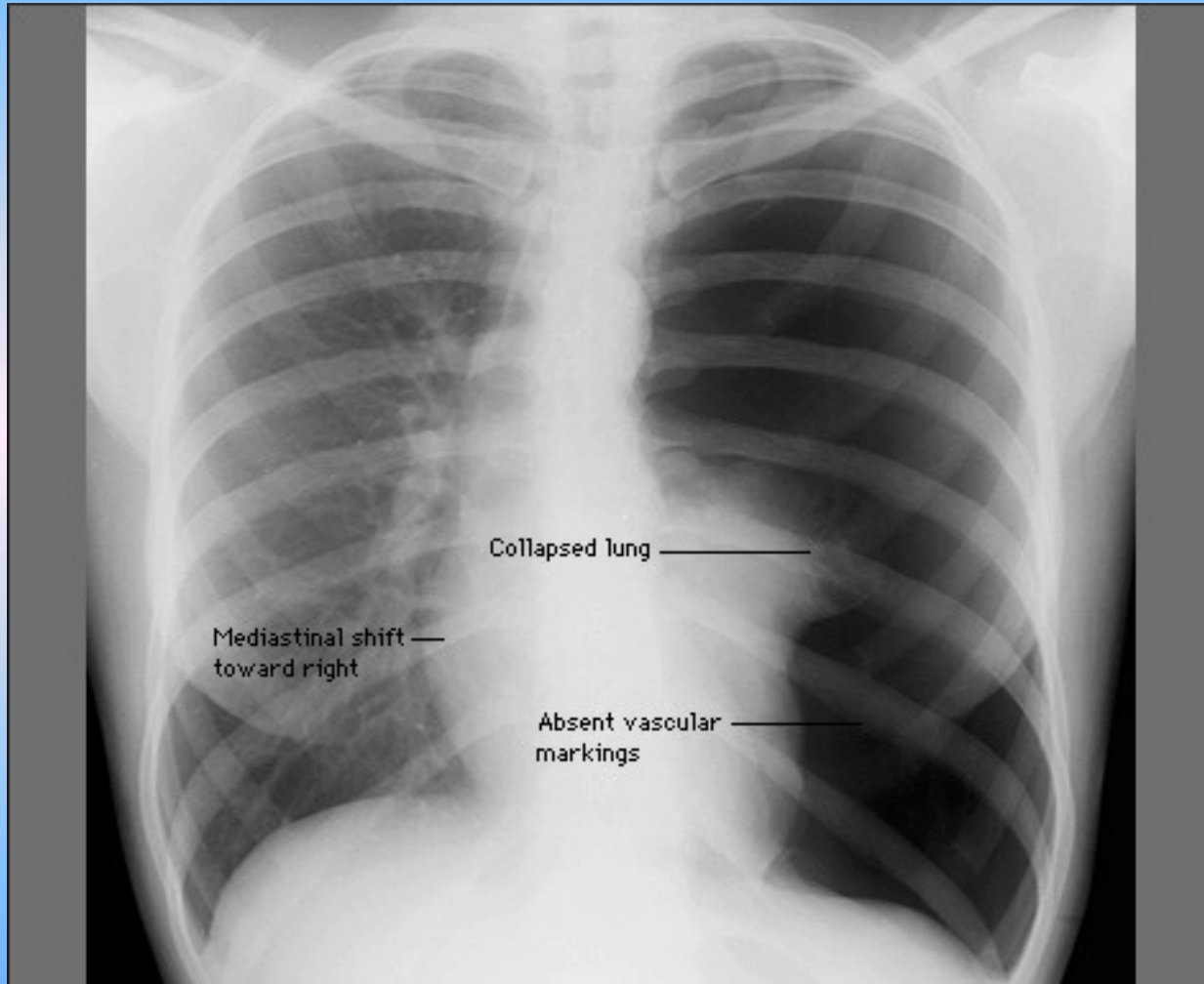
Spontánní PNO

Tenzní PNO

Tenzní PNO - RTG

Poranění hrudníku II

- poloha v polosedu
- zklidnění
- polopropustný obvaz
- stažení hrudního koše
- transport

Poranění páteře a míchy

- fraktury výběžků obratlů
- kompresivní fraktury – metastázy, osteoporóza
- poranění těl obratlů s dislokací
- lokální bolestivost
- brnění končetin
- poruchy hybnosti končetin
- zachovat polohu
- transport na podložce
- fixace hlavy
- analgetika, zabránit ztrátám tepla

Fixace krční páteře

Poranění břicha I

- **zavřená**
- ruptura jater, sleziny, ledvin při nárazu
- vývoj šokového stavu i bez jiné zjevné symptomatologie
- **otevřená**
- bodné rány, autohavárie
- většinou šokový stav
- nevytahovat zabodnuté předměty
- sterilně krýt

Poranění břicha II

- nedávat nic jíst ani pít
- autotransfuzní poloha
- nedávat analgetika
- klidné prostředí
- teplo

Děkuji za pozornost

